

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314206643
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6314206643.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľky H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., I. XX/X zast. JUDr. Peter Tonhauser, advokát, s.r.o., Banská Bystrica, Námestie SNP 17, IČO 42 234 725 proti odporcovi N. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X. XX zast. JUDr. Richardom Piliarom, advokátom, Brezno, Školská 4 o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenú manželku vo výške 250,-Eur mesačne z dôvodu, že odporca počas rozvodového konania opustil spoločnú domácnosť, kedy bola navrhovateľka dlhodobo práceneschopná. Navrhovateľka sa zamestnala, našla si brigádu, hľadá si aj lepšiu prácu, ale jej príjem nestačí pokryť výdavky, ktoré vyčíslila vo výške 696,62 Eur mesačne.

Odporca s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti po rozvode manželstva, jeho priemerný čistý mesačný príjem je okolo 500,-Eur. V byte bývajú aj ich dve dcéry, ale staršia pracuje v Bratislave, takže príde raz za dva týždne. Mladšia dcéra študuje na vysokej škole a uznesením Okresného súdu v Brezne č.k. 3C/202/2013-47 bol schválený zmier, na základe ktorého odporca prispieva na jej výživu sumou 180,-Eur mesačne a zároveň spláca aj zameškané výživné vo výške 50,-Eur mesačne. Sám má výdavky v súvislosti s bývaním vo výške 110,-Eur a na ostatné náklady minie mesačne sumu 200,-Eur. Majetok, ktorí účastníci nadobudli za trvania manželstva v súčasnosti užíva navrhovateľka. Táto odporcu ani nekontaktovala ohľadom príspevku na výživu, a preto nemohlo dôjsť ani prípadnej dohode. Zároveň navrhovateľka nepreukázala, že nie je schopná sama sa živiť.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, prednesom právnych zástupcov, listinnými dokladmi, ktoré sa nachádzajú v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/197/2014, najmä návrhom na začatie konania, rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 4C/328/2013-30, oznámením o prijatí skoršieho priezviska, pracovnými zmluvami, dokladmi SIPO, potvrdeniami od zamestnávateľov, tlačivom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, vyjadrením odporcu, potvrdením od lekára, žiadosťou o vyjadrenie a návrh v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákona o rodine), rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z., ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela, na rozdiel od vyživovacej povinnosti rodičov alebo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi, nevzniká zo zákona, ale len na základe dohody rozvedených manželov alebo rozhodnutia súdu. Zákonnou podmienkou na rozhodovanie súdu je skutočnosť, že bývalí manželia sa nedohodli. Zákon o rodine aj rozsahom zreteľne odlišuje vyživovaciu povinnosť medzi rozvedenými manželmi od vyživovacej povinnosti medzi manželmi, kedy výšku príspevku na výživu rozvedeného manžela popri schopnostiach a možnostiach povinného rozvedeného manžela určujú len nevyhnutné potreby rozvedeného manžela, ktorý nie je schopný živiť sa sám. Súd predovšetkým skúma, či navrhovateľka je schopná sama sa živiť a zároveň prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu, posudzuje subjektívne a objektívne skutočnosti na strane navrhovateľky, týkajúce sa jej schopnosti sama sa živiť. Ak pred podaním návrhu na priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela navrhovateľ nepožiada bývalého manžela o príspevok, resp. z jeho strany nedošlo k pokusu o dohodu s bývalým manželom na poskytovanie príspevku, ide o predčasne podaný návrh na súd, pretože uvedená zákonná hmotnoprávna podmienka je obsiahnutá v § 72 ods. 2 zákona.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4C/328/2013-30 zo dňa 13.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.04.2014.

Na pojednávaní navrhovateľka predložila súdu žiadosť o vyjadrenie, ktorú mala zasielať na korešpondenčnú adresu odporcu, kde ho žiadala, aby prispieval na náklady spojené s udržiavaním spoločného majetku, ako aj aby sa vyjadril akým spôsobom chce riešiť vyporiadanie spoločného majetku. Celá táto žiadosť sa týkala spoločného majetku a znášania nákladov súvisiacich s týmto majetkom. Aj keď navrhovateľka uviedla, že v prípade ak odporca nevyjadrí svoj názor podá návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a návrh na určenie výživného na rozvedeného manžela, ak nebude súhlasiť s finančným prispievaním, súd toto nepovažoval za žiadosť o poskytnutie príspevku na výživu rozvedeného manžela. Navrhovateľka v tejto dohode uvádzala, že žiada prispievať na náklady súvisiace s ich spoločným majetkom, žiadnym spôsobom neuviedla, že nie je schopná sama sa živiť, taktiež neuviedla ani v akej výške žiada príspevok. Preto má súd za to, že nebola splnená zákonná podmienka, že došlo k pokusu o dohodu na poskytovanie príspevku na výživu navrhovateľky.

Podľa ustálenej judikatúry rozvedená manželka (manžel) nie je schopná sama sa živiť spravidla v tých prípadoch, keď sa stará o deti do troch rokov, prípadne o deti staršie, avšak invalidné alebo vyžadujúce osobitnú starostlivosť alebo keď nie je so zreteľom na svoj vek alebo zdravotný stav schopná zárobkovej činnosti alebo za danej situácie nemá možnosť a príležitosť zaobstarať si primerané zamestnanie. Navrhovateľka nepreukázala, že by bola neschopná sama sa živiť, čo je preukázané predovšetkým skutočnosťou, že v čase podania návrhu bola zamestnaná v dvoch zamestnaniach, a to ako predavačka na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú do 26.09.2014 a ako sanitárka na základe dohody o vykonaní práce. Do konca januára 2014 bola zamestnaná aj na Obci Podbrezová. V súčasnosti je ešte stále zamestnaná aj keď len na základe dohody o vykonaní práce, nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je jej priznaný ani invalidný dôchodok. Sama si takýmto spôsobom zabezpečuje prostriedky na svoje živobytie, sama sa takto živí. Výška príjmu a čiastočný pracovný úväzok nie je v rozpore s uvedeným konštatovaním, podstatné je, že navrhovateľka je schopná sama sa živiť. Aj keď navrhovateľka má podľa svojho vlastného vyjadrenia zdravotné problémy, tieto listinnými dôkazmi nepreukázala a nepreukázala ani, že by tieto zdravotné problémy ovplyvňovali jej schopnosť sama sa živiť. Doložila súdu iba potvrdenie od praktickej lekárky, že jej zdravotný stav, ktorý však nie je špecifikovaný, jej nedovoľuje dlhodobo pracovať vo vynútenej polohe a zdvíhať a prekladať bremená. Pokiaľ navrhovateľka dosahuje príjem, ktorý nezodpovedá jej potrebám, je namieste, aby vyvinula zvýšenú aktivitu na poli zamestnanosti, zamestнала sa na plný pracovný úväzok a prípadne za tým účelom zvažila aj zmenu pracovného pomeru. Jej schopnosť zamestnať sa je preukázaná aj tým, že sama požiadala o zamestnanie, kedy aj na základe dohody o vykonaní práce aj na základe pracovnej zmluvy bola zamestnaná od marca tohto roka. Pokiaľ navrhovateľka sama vylučuje niektoré zamestnania z dôvodu zdravotných problémov, táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu odporcu v konaní o určenie príspevku na výživné rozvedenej manželky. Vychádzajúc z princípu ekonomickej

nezávislosti oboch manželov po rozvode má sa vždy uprednostňovať zabezpečenie uspokojovania potrieb bývalých manželov v prvom rade spravodlivým vysporiadaním nárokov zo spoločného majetku, alimentácia povinnosť by preto mala byť po zániku manželstva skôr výnimkou. Dôvodom pre priznanie príspevku nie je rozdiel v životnej úrovni bývalých manželov po rozvode manželstva ani skutočnosť, že navrhovateľke (hoci aj výrazne) klesla životná úroveň oproti obdobiu pred zánikom manželstva a ani to, že si vlastnou prácou nedokáže zarabiť dostatok prostriedkov na uspokojovanie potrieb v rozsahu ako za trvania manželstva. Jedinou relevantnou skutočnosťou môže byť fakt, že bývalý manžel nie je schopný sám sa živiť. Životná úroveň bývalých manželov sa však neskúma ani neporovnáva. Z uvedeného dôvodu súd návrh v plnom rozsahu zamietol, pretože má za to, že navrhovateľka je schopná sama sa živiť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zamietol návrhy na vykonanie dokazovania vyžiadanim potvrdenia od Sociálnej poisťovne o výške vymeriavacieho základu odporcu (odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni sa nachádza na č.l. 37 v súdnom spise), knihy jász, ako aj dokladov na základe ktorých sa odporcovia poskytujú diéty prednesené právny zástupcom navrhovateľky na pojednávaní, pretože toto dokazovanie by bolo nadbytočné a nebolo potrebné na rozhodnutie vo veci, keď súd návrh vo veci samej zamietol z vyššie uvedených dôvodov.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca bol v konaní úspešný, ale súd bral do úvahy situáciu v ktorej sa navrhovateľka nachádza, jej zamestnanie iba na dohodu, nízky príjem, ako aj skutočnosť, že medzi účastníkmi ešte nedošlo k vypořádaniu bezpodielového spoluvlastníctva, preto rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).